

การนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมในหนังสือพิมพ์ไทย

นางสาวสุรรัตน์ ทองอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0338-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 205A59 76

THE COVERAGE OF SOCIAL ORDER CAMPAIGN IN THAI NEWSPAPERS

Miss Sureerat Thong-in

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0338-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมในหนังสือพิมพ์ไทย

โดย

นางสาวสุรรัตน์ ทองอินทร์

ภาควิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.นันทริกา คุ่มไพโรจน์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอคคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รติลักษณ์ แสงอุไร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มไพโรจน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล)

สุรรัตน์ ทองอินทร์ : การนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมในหนังสือพิมพ์ไทย.
(THE COVERAGE OF SOCIAL ORDER CAMPAIGN IN THAI NEWSPAPERS)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.นันทริกา คุ่มไฟโรจน์, 204 หน้า.
ISBN 974-17-0338-4

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาว่า (1)หนังสือพิมพ์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมในรูปแบบและประเด็นใด(2) เนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม มีการสนับสนุนและคัดค้านอย่างไร (3) บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคม (4)ความคิดเห็นของบุคคลในสังคมต่อเนื้อหาดังกล่าว โดยศึกษาจากหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด มติชน และไทยโพสต์ ตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มิถุนายน 2544 ถึง 31 มกราคม 2545 และสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบุคคลระดับผู้นำความคิดเห็นในสังคม รวม 16 คน

ผลการวิจัย พบว่า หนังสือพิมพ์นำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมในรูปแบบ ข่าว มากที่สุด รองลงมา คือ คอลัมน์ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีประเด็นที่นำเสนอคล้ายคลึงกัน แต่ให้ความสำคัญต่างกันตามลำดับ ดังนี้ ประเด็นมาตรการด้านกฎหมาย , ปัญหาสังคมไร้ระเบียบเสื่อมโทรม , การเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ, การเคลื่อนไหวของฝ่ายคัดค้านและสนับสนุน,ภัยของสังคมที่ตามมา ส่วนเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับจัดระเบียบสังคมมีลักษณะสนับสนุนมากกว่าคัดค้าน การนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมของหนังสือพิมพ์สะท้อนบทบาทหน้าที่และให้ลำดับความสำคัญคล้ายคลึงกัน ได้แก่ ให้ข่าวสาร ให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องการจัดระเบียบสังคม สร้างสถานภาพบุคคล เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของฝ่ายสนับสนุนและคัดค้าน ทำให้สังคมมีความขัดแย้งน้อยลง ปลุกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดระเบียบสังคม ขยายนโยบายของรัฐบาลให้เป็นที่เข้าใจ บุคคลระดับผู้นำความคิดเห็นในสังคมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อเรื่องการจัดระเบียบสังคมในเชิงสนับสนุน

ภาควิชา .....วารสารสนเทศ....

ลายมือชื่อนิติ..... สุรรัตน์ ทองอินทร์ .....

สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... นันทริกา คุ่มไฟโรจน์ .....

ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

438 51470 28 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: SOCIAL ORDER /NEWSAPAPER

SUREERAT THONG-IN :THE COVERAGE OF SOCIAL ORDER CAMPAIGN IN THAI
NEWSPAPERS THESIS ADVISOR :ASSOC.PROS.NUNTHARIKA KUMPAIROJ,

204 pp. ISBN 974-17-0338-4

The purposes of this research are : (1) to analyze forms and issues covering the government social order regulation ; (2) to assess newspapers 's positons toward this regulation in terms of supporting and opposing ; (3) to analyze the roles of newspapers concerning this regulation; and (4) to explore various opinions of people toward the government's social order.Data was acquired through the content analysis of 4 newspapers, namely Thairath, Khoasod,Matichon and Thaipost during June 1,2001-January 31,2002.as well as in depth interviews of 16 people who represented the opinion leaders in various related groups.

The result demonstrated that the majority form of the coverage was news,followed by column. Each newspapers was most likely to report similar issues but different rank of importance,following ; laws and regulations,problem of disorder society,regulation enforcement, and movements of supporting and opposing groups.It was also found that newspapers showed supporting direction rather than opposing.Each newspapers performed similar roles as well as rank of importance in reporting this regulation,including to inform, to provide knowledge and understanding, to educate people, to enhance status to the news sources, to create public debate, to lessen social conflict, to raise awareness of the society, and to widen the regulation.Finally, the result found that the interviewees showed positive feedback to this issue.

Department Journalism
Field of study Journalism
Academic year 2001

Student's signature.....*Sureerat Thom-in*.....
Advisor's signature.....*Nuntharika Kumpirojana*.....
Co-advisor's signature.....-.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมในหนังสือพิมพ์ไทย” นี้ สำเร็จลุล่วงได้ เพราะ ได้รับความสนับสนุนความร่วมมือจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.นันทริกา คุ้มไพโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และขอขอบพระคุณ รศ.รจิตลักษณ์ แสงอุไร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ในการให้คำแนะนำการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ เก็บข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ลุงแหง แห่งรัฐสภา ผู้กำกับ สน.ห้วยขวาง และผู้กอง,ผู้สื่อข่าว กระทรวงมหาดไทย,ข้าราชการฝ่ายนโยบายและแผน กระทรวงมหาดไทย,เพื่อนที่แสนดีที่สุด ตลอดเวลาที่คบกันมา 10 ปีนี้ และนุช เพื่อนที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด เอม กรชนก และเพื่อนอีกหลายคนในภาควิชาวารสารสนเทศ รวมทั้งพี่นาย,แม่ พี่สาวและน้องชายที่ช่วยเหลืออีกแรง สุดท้าย คือ ผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ สนับสนุน ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ มีกำลังใจในการทำงาน พ่อ คอยห่วงใย คอยกระตุ้นเตือนอยู่เสมอ ช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง และขอขอบคุณอย่างสุดซึ้งแก่ทุกท่านๆที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้ ด้วย

สุรรัตน์ ทองอินทร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1.บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามนำวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สรุปข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการจัดระเบียบสังคมของกระทรวงมหาดไทย.....	8
แนวคิดเรื่องการจัดระเบียบสังคม.....	22
แนวคิดการปฏิรูปสังคมสู่การพัฒนาประเทศ.....	33
แนวคิดเรื่องความสำคัญของสื่อมวลชนที่จะช่วยพัฒนาประเทศ.....	35
แนวคิดเรื่องบทบาททั่วไปของการสื่อสารในสังคม.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์.....	43
ทฤษฎีความรับผิดชอบทางสังคมของสื่อมวลชน.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น.....	52
นิยามศัพท์.....	52
3.ระเบียบวิธีวิจัย.....	56
ขอบเขตการวิจัย.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การนำเสนอข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.ผลการวิจัย.....	61
5.สรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ.....	148
รายการอ้างอิง.....	168
ภาคผนวก.....	172
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	204

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.แสดงจำนวนความถี่ของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	62
2.แสดงจำนวนความถี่ของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	62
3.แสดงจำนวนความถี่ของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	63
4.แสดงจำนวนความถี่ของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์มติชน.....	63
5.แสดงจำนวนความถี่ของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์.....	64
6.แสดงจำนวนความถี่ของประเด็นการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	71
7.แสดงจำนวนความถี่ของประเด็นการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	72
8.แสดงจำนวนความถี่ของประเด็นการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	73
9.แสดงจำนวนความถี่ของประเด็นการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์มติชน.....	74
10.แสดงจำนวนความถี่ของประเด็นการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์.....	75
11.แสดงจำนวนความถี่ของทิศทางการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	79
12.แสดงจำนวนความถี่ของทิศทางการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	79
13.แสดงจำนวนความถี่ของทิศทางการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	79
14.แสดงจำนวนความถี่ของทิศทางการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์มติชน.....	79
15.แสดงจำนวนความถี่ของทิศทางการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์.....	80
16.แสดงจำนวนความถี่ของบทบาทหน้าที่การนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	84
17.แสดงจำนวนความถี่ของบทบาทหน้าที่การนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	85
18.แสดงจำนวนความถี่ของบทบาทหน้าที่การนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	86
19.แสดงจำนวนความถี่ของบทบาทหน้าที่การนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์มติชน.....	87
20.แสดงจำนวนความถี่ของบทบาทหน้าที่การนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์.....	88
21.แสดงผลสรุปประเด็นความคิดเห็นต่อนโยบายการจัดระเบียบสังคม.....	149

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1.แสดงเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	65
2.แสดงเปรียบเทียบประเด็นในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	75
3.แสดงเปรียบเทียบทิศทางในการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	82
4.แสดงเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ 4 ชื่อฉบับ.....	89